

I.

Нощта, когато Мартина Алън навърши единадесет години, изцяло промени живота ѝ. Преобърна го като ръкавица и той вече никога нямаше да бъде същият като преди.

В навечерието на Нова година Мартина сънува, че е на място, където никога не бе ходила. Сигурна беше, защото мястото беше толкова красиво, че никога не би го забравила. Докъдето погледът ѝ стигаше, се простираха поляни с екзотични цветя и дървета. В ясното небе се издигаше величествена гранитна планина, покрита с буйни зелени гори. Наоколо се смееха деца и гонеха пеперуди сред лехи от виолетови цветя, а в далечината се чуваха барабани и някакви странни на-

певи. Но неясно защо Мартина се чувстваше неспокойна. Кожата ѝ бе настръхнала от страх.

Изведнъж небето избухна в пурпурни отблясъци и плътна пелена от тежки тъмни облаци се спусна от планината. Денят в миг се преобрази и се изпълни с угроза.

Тогава едно от децата извика: „Хей, вижте какво намерих!“

Беше дива гъска с пречупено крило. Вместо да ѝ помогнат, децата започнаха да я измъчват. Мартина, която не понасяше живо същество да бъде наранявано, се опита да ги спре, но в съня ѝ децата се нахвърлиха върху нея. Тя падна на земята. Плачеше, а ранената птица се беше сгушила в ръцете ѝ.

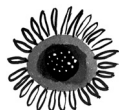
Тогава се случи нещо странно. Дланите ѝ, стиснали дивата гъска, се сгорещиха непоносимо и сякаш запламтяха, а през тялото ѝ премина ток. Като във вихър от дим Мартина видя черни мъже с маски на антилопи и носорози, бълващи огън, чу гласове, които удваха като че от вечността.

Знаеше, че искат да ѝ кажат нещо, но не чуваше какво. Внезапно гъската се раздвижи, Мартина разтвори ръце, птицата разпери криле и отлетя в пурпурното небе.

В съня си Мартина гледаше нагоре и се усмихваше, но другите деца не ѝ отвръщаха с усмивка. Бяха се втреничили в нея със смеси-

ца от ужас и недоверие. „Вещица!“ – повтаряха те – „Вещица, вещица, вещица...“

И тогава я подгониха. Мартина успя да избяга и с хлипане се скри в някаква тъмна гора, но краката ѝ бяха невероятно тежки, остри тръни жулеха глезените ѝ и тя загуби пътя в мъглата. На всичко отгоре ставаше все по-горещо. Тогава една ръка я сграбчи и Мартина закрещя...

Мартина се събуди от собствените си виковете и скочи в леглото. Беше дяволски тъмно. Нужни ѝ бяха няколко минути, за да разбере, че всичко това е било само сън. Нямаше планина, нямаше и птица. Беше в леглото си в Хемпшър, Англия, а родителите ѝ спокойно спяха в съседната стая. С разтупкано сърце Мартина отново потъна във възглавницата. Беше замаяна и все още ѝ беше много, много горещо.

Горещо? Как може да е *горещо*? Посред зима! Мартина ококори очи. Нещо не е наред!

Като обезумяла затърси ключа на нощната лампа. Накрая го откри, но лампата не светна. Седна в леглото. Под вратата просветваше ярка оранжева линия и в стаята ѝ припъзляваше дим – остър и задушлив.

– Пожар! – извика Мартина. – Пожар!

Тя скочи от леглото, но заплете крак в завивките и се строполи на пода. Очите ѝ се напълниха със сълзи от ужас, но бързо ги изтри. Ако не разсъждавам ясно, каза си момичето, никога няма да се измъкна жива. Ъгълът на вратата ѝ почервения от огъня, запращя, разцепи се и димът се запромъкна в стаята по-бързо. Мартина се закашля. Опипваше пода за суичъра, който захвърли снощи, докато си навличаше пижамата. Най-после го намери, уви го около лицето си и се добра до прозореца. Дръпна го и се нагвеси в тъмната нощ. Какво трябва да направи сега? *Да скочи?*

Мартина се вцепени от ужас. Далече долу снегът насмешливо проблясваше в тъмнината. Заг гърба ѝ стаята се пълнеше с дим и огънят ръмжеше като във фабрична пещ. Беше убийствено горещо! Толкова, че пижамата сякаш започна да се топи на гърба ѝ.

Прозорецът беше единственият изход! Момичето праметна крака през перваза и се протегна към сноп бръшлянови стъбла. Те бяха влажни и хлъзгави, като току-що измита маруля. Изпусна ги и едва не се строполи долу. Опита отново, този път изтръска снега от листата и трескаво затърси по стената зад бръшляна тръба или процеп или каквото и да е, за което да се хване. Нищо!

От очите ѝ потекоха сълзи. Тя скочи обратно в стаята, грабна чаршафите от леглото и ги завърза един за друг. После завърза единия край около най-близкия до прозореца крак на леглото. Нямаше време да изпробва колко е здраво, надяваше се да издържи. Бързо, колкото ѝ позволяваше куражът, тя се прехвърли през прозореца, здраво стиснала чаршафа с две ръце. Знаеше, че той няма да стигне до земята, но поне щеше да скочи от по-ниско.

Мартина все още бе госта високо, когато вкочанените ѝ от ледения вятър ръце изпуснаха чаршафите и тя се строполи на снега. Изправи се трепереща и закуцука покрай стената към входната врата на къщата. В мига, в който зави зад ъгъла, всички мисли излетяха от главата ѝ.

Пред очите ѝ се разкри ужасяваща гледка. Къщата ѝ приличаше на огнен ад. От прозорците изскачаха пламъци и валма дим се носеха на талози към нощното небе. На моравата се беше събрала голяма тълпа, вратите на всички къщи надолу по улицата се отваряха и насам тичаха още хора. Вой на сирени оповести пристигането на пожарните коли.

– Мамо! Тамко! – изпищя Мартина и се втурна към входната врата на къщата.

Десетки шокирани лица се извърнаха към

нея. От тълпата се изтръгна обща въздишка на облекчение. Когато видя Мартина да тича през моравата, възрастната им съседка отвори уста, но от там не излезе и звук. Господин и госпожа Морисън, които живееха по-нагоре по улицата, също изглеждаха вкаменени от ужас, но господин Морисън, широкоплещест бивш играч по ръбци, се съвзе и успя да хване Мартина, докато профучаваше край него.

– Пусни ме! – изкрещя Мартина, но вече знаеше, че е късно.

Стените на къщата рухнаха. За минути-две не остана нищо здраво. Пожарникарите можеха единствено да потушат пламъците.

Госпожа Морисън презърна Мартина и силно я притисна към себе си.

– Много съжалявам, миличка – каза тя. – Много съжалявам!

Заобиколиха ги още хора, всички говореха нещо успокоително, а господин Морисън ѝ даде якето си да го облече върху пижамата.

През пелената на сълзите ѝ тлеещите въглени и балончетата на пожарникарската пяна проблясваха като рубини и гуаманти в отиващата си нощ.

Едва няколко часа преди това Мартина заедно с родителите си се радваше на вечерята по случай рождения ѝ ден. Тримата си бяха направили палачинки с бадеми, банани и

мечен шоколад. Навиха ги на ролца, за да могат да си хавват с ръце. Мартина и майка ѝ се смяха до сълзи на баща ѝ, Дейвид, който толкова много говореше, че не забеляза как шоколадът от палачинката покана по ризата му.

Снощи се беше случило само едно нещо, което сега Мартина намираше за странно.

По стълбите, когато тръгнаха да си лягат, майка ѝ я целуна и избърза напред, а Мартина остана с баща си.

Пред стаята ѝ, както винаги той я прегърна за лека нощ, разроши косата ѝ и каза, че я обича. А после добави нещо странно:

– Помни, Марти, всичко, което ни се случва, има причина.

Мартина му се усмихна и си помисли какви чудесни родители има, въпреки че понякога се държаха доста смахнато. После влезе в стаята си и се мушна щастлива в леглото.

Откъде можеше да знае, че това са последните думи на майка ѝ и баща ѝ.

Откъде можеше да знае, че никога повече няма ги да види!

2

Господин Грайс от Социалните служби съобщи на Мартина, че трябва да замине за Африка. Ако трябва да сме по-точни – за Кейптаун, Южна Африка.

– Южна Африка! – извика Мартина. – Защо Южна Африка?

– Ами – каза господин Грайс, – изглежда, че единствената ти жива роднина живее в резерват за диви животни в Южна Африка. Някоя си госпожа Гуин Томас, която била твоя баба. Мартина се вцепени.

– Аз нямам баба – бавно промълви тя.

Господин Грайс се навъси. Бръкна в джоба за очилата си и се втренчи в досието.

– Уверявам те, няма грешка. Ето писмото от баба ти.

Той подгаде на Мартина лист кремава хартия за писма.

Уважаеми господин Грайс,

Благодаря за съболезнованията по повод тъжната загуба на дъщеря ми, Вероника Алън, и нейния съпруг, Дейвид – двама от най-добрите хора, които познавам.

Не знаех, че дъщеря ми ме е посочила за настояник на тяхното дете Мартина, в случай, че нещо се случи с нея. Аз, разбира се, ще поема тази отговорност. Това е най-малкото, което мога да направя.

Към писмото прилагам самолетен билет до Кейптаун и 150 долара за разноските на момичето. Ще Ви бъда благодарна, ако се погрижите то да е облечено съответно на времето в Южна Африка.

*Искрено Ваша,
Гуин Томас*

В тона на писмото имаше нещо, което притесни Мартина. Баба ѝ изобщо не изглеждаше щастлива, че ще се грижи за нея. Точно обратното. Писмото подсказваше, че по-скоро я възприема като бреме. Очевидно обожаваше родителите на Мартина, но това не значеше, че има желание да се грижи за нея самата. Ами дядо ѝ? За него изобщо не се споменаваше.

Мартина върна писмото на господин Грайс и отсече:

– Няма да замина! Тя не ме иска. Няма начин да живея с някой, който не ме иска. По-скоро ще си забода топлицки в очите!

Господин Грайс я погледна ужасено. Беше изтощителна сутрин и май щеше да става все по-лошо. Какво ѝ става на шефката, та винаги му дава най-трудните случаи?

– Но госпожа Томас е твой законен настояник...

– Няма да отида! – повтори Мартина твърдо. – Не можете да ме принудите.

Господин Грайс започна нервно да събира книгата си в разбъркана купчина и без да иска бутна чашата с вода.

– Сега ще се върна – каза той на Мартина, без да обръща внимание на вадичките, които размазваха масилото по документите. – Трябва да се обадя по телефона.

Мартина зяпаше лекъосания тапет в кабинета и се тресеше от страх – много по-голям, отколкото би си признала.

Не помнеше почти нищо от изминалите няколко седмици. Всичко ѝ изглеждаше като в мъгла. Първите кошмарни пет дни след пожара прекара у семейство Морисън, но после синът им се върна от състезание по ръгби и Мартина се премести при една приятелка на майка ѝ, която изобщо не знаеше как да се

държи с дете, загубило родителите си. Накрая я изпратиха в дома на госпожица Роуз, учителката ѝ по английски, която щеше да се грижи за нея, докато се реши бъдещето ѝ. Навсякъде, където отиваше, хората слагаха на лицата си весели усмивки и правеха мили предложения. Но щом излезеше от стаята, Мартина чуваше приглушени разговори, в които най-използваните думи бяха „сираче“ и „съвсем сама на света“.

Мартина обаче бе твърде замаяна, за да им обръща внимание. През повечето време имаше натрапчивото усещане, че пропада в кладенец без дъно. Не можеше да се храни, не можеше да спи, не можеше дори да плаче.

Въпросът, който не спираше да си задава беше *защо*? Защо тя се спаси, а родителите ѝ не! Беше несправедливо! Пожарникарите я похвалиха за смелостта и казаха, че е постъпила правилно. Казаха, че ако е отворила дори мъничко вратата на стаята, за да стигне до спалнята на родителите си, пламъците щели да я погълнат. Но каквото и да ѝ разправяха, тя се чувстваше виновна. А сега какво? Наистина ли ще я изпратят при някаква непозната чак в Южна Африка?

В този момент Мартина забеляза един кремав плик за писма върху бюрото на господин Грайс. Стори ѝ се много познат. Тя се пресегна и го взе, погледна адреса. Беше на-

писан прегледно със синьо мастило и гласеше: „Гуин Томас, резерват за диви животни „Саубона“, Източен Кейп, Южна Африка.“

Някъде беше виждала този почерк и преди, но къде? Мартина разрови паметта си. Разбира се! Откакто се помни всеки месец майка ѝ отваряше подобни пликове. Тя никога не говореше за тези писма, но Мартина винаги усещаше промяна у нея, след като ги прочетеше. Ставаше някак по-весела и се смееше по-често.

Сега Мартина седеше изоставена и объркана сред прашните папки на господин Грайс и не можеше да разбере защо майка ѝ не ѝ е казала за писмата от баба ѝ, защо дори не ѝ е казала, че има баба. Защо е пазила всичко това в тайна?

Мартина се замисли за подписа под писмото – Гуин Томас. Името звучеше някак твърдо и студено. Нима такъв човек може да ѝ е баба? Да не говорим, че може би ще се наложи да ѝ казва *бабо* или не дай си боже *маминко*!

По някаква причина за нея тя бе само Гуин Томас.

Господин Грайс се върна в стаята, като клатеше глава.

– Боя се, че нямам много възможности за теб – каза той. – Успях да ти намеря място в един дом за деца в Горен Бликли.

– Всичко е наред – прекъсна го Мартина. –
Реших да замина за Южна Африка.

Господин Грайс въздъхна с облекчение.

– Добре – каза той. – Тогава всичко е уредено.

От самото начало бе ясно, че всички около Мартина са много по-оптимистично настроени за нейното бъдеще, отколкото самата тя.

– Резерват за диви животни в Африка! – възхити се госпожица Роуз. – Само помисли, Мартина, все едно да си прекараш живота на сафари!

Госпожа Морисън пък беше убедена, че някой тигър може да изяде Мартина.

– Трябва много да внимаваш! Но пък какво приключение ще е само!

Госпожа Морисън беше най-милата жена на света, но нямаше никаква представа за света на животните.

– В Африка няма тигри – обясни ѝ Мартина. – Тигри има само в Азия и в зоологическите градини.

С изключение на тази подробност самата тя не знаеше нищо повече за Африка. Когато се опитваше да си представи мястото,

където отиваше, единственото което ѝ идваше наум, бяха обширни жълти равнини, магнолии¹ с корони като чадъри, манго, мургаби лица и изгарящо слънце.

Чудеше се дали дивите животни се разхождат по улиците. Дали ще ѝ позволят да си вземе домашен любимец? Майката на Мартина имаше алергия към животни, затова винаги я гържаха настрана от тях, но въпреки това от съвсем малка си мечтаеше да си има животинче. Може би щеше да си вземе маймунка.

Тогава си спомни писмото на баба ѝ и отчаяние се настани в гърдите ѝ. Гуин Томас май не беше човек, който ще приеме някакъв примат да се разхожда във всекидневната. Ако изобщо *имаше* всекидневна! Беше напълно възможно баба ѝ да живее в тръстикова колиба.

В училище повечето ѝ съученици сякаш бяха забравили, че са минали само три седмици, откакто домът ѝ изгоря до основи, че загуби родителите си и че отива в Южна Африка не по своя воля.

– Голяма късметлийка си – непрекъснато ѝ повтаряха те. – Ще се научиш да караш сърф и... Ще е страхотно!

¹ Магнолия – дърво от семейство Magnoliaceae, цъфти с изключително красиви цветове в розово, бяло, пурпурно, жълто. (б.пр.)

Докато ги слушаше, Мартина си помисли, че единственото хубаво нещо на заминаването ѝ за Африка е, че никога вече няма да се наложи да минава през мрачната врата на училище „Бодли Брук“. Училището не ѝ харесваше. Всъщност, тя не харесваше никое място, пълно с деца на нейната възраст, но това беше без значение, докато майка ѝ и баща ѝ бяха край нея. Те бяха най-добрите ѝ приятели. Баща ѝ беше лекар, работеше по цял ден, но през лятото си взимаше отпуски и заедно отиваха в Корнуел¹. Там майка ѝ рисуваше, а Мартина и баща ѝ плуваха или ловяха риба и той я учеше как да оказва първа помощ. Всеки уикенд, независимо дали валеше или беше слънчево, те се забавляваха заедно, дори и когато просто си приготвяха палачинки у дома. Сега всичко това беше свършило и Мартина усещаше огромна, чудовищна празнина в сърцето си.

В събота сутринта, деня преди да замине за Кейптаун, госпожица Роуз заведе Мартина на обиколка по магазините по улица „Оксфорд“, за да ѝ купят летни дрехи. Валеше леден сив дъжд и цялата улица приличаше на море от мокри купувачи и туристи, които си навираха чадърите в очите. Но това не можеше да разколебае ентусиазма на госпожица Роуз.

¹ Корнуел – графство в Югозападна Англия (б.пр.)

– Погледни тези сладки къси панталонки! Каква страхотна бейзболна шапка! О, тази червена тениска на райета ще ти стои чудесно!

Мартина я остави да се забавлява. Беше ѝ зле. Стомахът ѝ блъбукаше, в гърлото ѝ имаше буца, устата ѝ беше пресъхнала от страх пред утрешния ден.

– Както кажете – повтаряше механично Мартина, докато госпожица Роуз ѝ предлагаше различни грехи. – Да, това е хубаво. Да, сигурна съм, че ще ми стане...

Пазаруването завърши с два чифта къси панталони в цвят каки, чифт дънки, четири тениски, бейзболна шапка и чифт тежки туристически обувки в камилско бежово. На Мартина само веднъж ѝ се наложи да води битка с госпожица Роуз, която се опита да я накара да си вземе рокля с щампа на цветя. Мартина се беше отказала от роклите още когато беше на пет години и нямаше никакво намерение да се променя точно сега. Тя тръсна късо подстриганата си кестенява коса, а искрящите ѝ зелени очи проблеснаха, но се овладя и кротко каза:

– Може да ме ухапе змия, ако не съм облечена подходящо.

– Ако носиш къси панталони, рискът да те ухапе змия е същият – възрази ѝ с усмивка учителката.

– Да, но това е *друго*. Някога виждали ли сте изследовател, който да не е с къси панталони?

Когато същата вечер се върнаха в Хемпшър, госпожица Роуз приготви прощална вечеря за Мартина – печено пиле с хрупкави картофки, грах, домашно приготвен пудинг и лучен сос. Господин и госпожа Морисън също дойдоха. Госпожа Морисън подари на Мартина бинокъл, който бил на някакъв неин стар чичо.

– Да ти помага да виждаш големите котки – обясни тя.

Мартина се развълнува, особено когато госпожа Морисън ѝ подари и голямо парче домашен шоколадов кейк, грижливо опаковано в кутия за обяд.

– Желая ти много щастие, мила – развълнувано рече госпожа Морисън. – И помни, че винаги си добре дошла в нашия дом!

Господин Морисън само изсумтя за потвърждение. Той не беше много словоохотлив, но когато жена му се обърна, за да благодари на учителката за вечерята, пълна ръка в джоба на якето си и извади изписана дървена кутия.

– Да те пази – каза той тихо, докато я подаваше на Мартина. После отвори вратата на колата и запали мотора – До скоро, Мартина!

Когато остана сама в стаята за гости на госпожица Роуз, Мартина отвори кутията и видя розово фенерче „Маглайт“, швейцарско ножче и комплект за първа помощ. Не повярва на очите си! Постави внимателно всичко пред себе си и усети как коремът ѝ се сви от възмущение. Прочете упътването за употреба на комплекта. Щедростта на всички тези хора беше трогателна.

Малко по-късно Мартина старателно опакова подаръците, загаси лампата и легна. През прозореца струеше светлината на пълната луна и чертаеше сребриста пътека на сред стаята.

Против волята си Мартина усети, че е развълнувана. Утре щеше да е в самолет на път за Африка. Очакваше я живот, който дори не може да си представи. За добро или за зло съдбата затваряше вратата към миналото ѝ.

